F. Scott
Fitzgerald

Kıyıdan Uzakta

Çeviren: Nazire Ersöz

Kavis

F. Scott
Fitzgerald

Kıyıdan Uzakta

Çeviren
Nazire Ersöz

Resimleyen
Saime Altıner

Öykü

Kavis

Kıyıdan Uzakta
Kavis Kitap: 039
Dünya Edebiyatı: 16
© Kavis Kitap, 2011
978-605-5730-45-1

1. Basım
Ocak 2011, İstanbul

Ege Basım, 0(216) 470 4 470

Kapak Tasarımı
MumTasarım

Kapak Resmi
Franz Marc

KAVİS
Yayıncılık, Sinema, TV, Reklam, Organizasyon
ve Bilgisayar Sistemleri San. Tic. Ltd. Şti.
Karadolap Mahallesi, Saya Yokuşu, Çıkrık Sokak, No. 6
34050 Alibeyköy, Eyüp, İstanbul
Telefon-Faks: 212 479 8165
GSM: 532 366 6001
www. kaviskitap. com
kaviskitap@gmail. com

F. SCOTT FITZGERALD, 1896'da ABD'nin Minnesota eyaletinde doğdu. 1913'te Princeton Üniversitesi'nde öğrenim görmeye başladı ama 1917'de I. Dünya Savaşı nedeniyle okulu yarıda bıraktı. 1920'de ilk romanı *Cennetin Bu Yakası* ile büyük bir üne kavuştu ve Zelda Sayre ile evlendi. Bu evlilik alkolizm ve psikolojik sorunlar yüzünden kesintilerle uzun yıllar devam etti. 1922'de yayınlanan *Güzel ve Lanetli*, 1925'de yayınlanan ve başyapıtı sayılan *Muhteşem Gatsby* ve *Son Düş*, Fitzgerald'ın en önemli yapıtlarıdır. Fitzgerald, iki dünya savaşı arasındaki, "yitik kuşak" denen kuşağın yaşamlarından yola çıkarak evrensel yapıtlar verdi. 1940'ta kırk dört yaşında, Hollywood'da öldü.

NAZİRE ERSÖZ, 1977 yılında Tarsus'ta doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Mark Twain'in üç öyküsünün yer aldığı *Bir Köpeğin Hikâyesi* adlı çevirisi 2009 yılında yayımlandı.

I

Bu sonu belli olmayan hikâye, mavi bir rüya denizinin üzerinde başladı; çocukların gözlerinin maviliğine benzer bir gökyüzüyle örtülü, mavi ipek çoraplar gibi renkli bir denizdi bu. Güneş, gökyüzünün batısından, küçük altın halkalar fırlatıyordu denize – dikkatle baktığınızda, bu halkaların dalgaların ucundan sıçrayarak, uçsuz bucaksız bir kuşağa katıldığını görebilirdiniz; yarım millik bir alandan toplanmış olan altın sikkeler meydana getirmişti bu kuşağı, o da, sonunda, göz kamaştırıcı bir gün batımı meydana getirecekti. Florida sahili ile altın kuşağın arasında bir yerde buharlı bir tekne demirlemişti, beyaz renkli, yeni ve zarif bir tekneydi; kıç tarafındaki mavi-beyaz güneşliğin altında, sarı saçlı bir kız, hasır bir kanepeye uzanmış, Anatole France'ın "Meleklerin İsyanı" adlı romanını okuyordu.

Kız on dokuz yaşındaydı, hatları narin ve güzeldi, çekici muzip bir ağzı, merakla ışıldayan zeki kurşuni gözleri vardı. Çorapsız ayaklarını, uzandığı

kanepenin koluna yerleştirmişti, mavi satenden terlikleri parmaklarının ucunda kayıtsızca sallanıyordu. Kitap okurken, elindeki yarım limonu arada sırada diline dokundurarak eğleniyordu. Limonun diğer yarısı iyice emilmişti, güvertede duruyordu, belli belirsiz hareketlerle, usulca salladığı diğer ayağının yanındaydı.

Limonun ikinci yarısı da tükenmek üzereydi, altın kuşak şaşılacak kadar genişlemişti. Tekneyi kaplayan uyuşuk sessizlik, ağır adımların sesiyle bozuldu birden; beyaz fanila giyinmiş, derli toplu kır saçları olan yaşlıca bir adam kamara iskelesinin başında göründü. Gözleri güneşe alışıncaya kadar bekledi, güneşliğin altındaki kızı görünce de hoşnutsuzluğunu göstermek ister gibi uzun uzun homurdandı.

Adamın niyetlendiği şey her ne ise, boşa çıkacağı belliydi. Kız sakin sakin iki sayfa çevirdi, bir sayfa geriye döndü; mekanik bir hareketle, limonu, tadabileceği mesafeye kadar kaldırdı, sonra da yavaşça esnedi.

"Ardita!" dedi kır saçlı adam sert bir şekilde.

Ardita hiçbir anlamı olmayan hafif bir ses çıkardı.

"Ardita!" diye tekrarladı adam. "Ardita!"

Ardita, ağır ağır kaldırdığı limonu diline değdirmeden önce şu üç sözcüğü söyleyiverdi:

"Ah, kapa çeneni."

"Ardita!"

"Ne?"

"Beni dinleyecek misin? Yoksa ben konuşurken seni tutması için bir uşak mı kiralayayım?"

Limon yavaş yavaş tükenmişti.

"Ne söyleyeceksen yaz da yolla."

"O iğrenç kitabı kapayıp o lanet limonu da çöpe atacak kadar terbiyen yok mu senin?"

"Bir saniye bile yalnız kalamayacak mıyım?"

"Ardita, az önce kıyıdan telefon ettiler..."

"Telefon mu?" İlk kez bir şeyle ilgilenir gibi görünüyordu.

"Evet..."

"Buradan haberleşebiliyorsun öyle mi?" diye sözünü kesti şaşkınlıkla.

"Evet, tam da şimdi..."

"Peki, gemiler kablolara çarpmaz mı?"

"Hayır, onları denizin dibine döşemişler. Beş daki..."

"Vay canına, lanet olsun! Boşuna dememişler bilim altındır diye – değil mi?"

"Konuşmama izin verecek misin?"

"Haydi, ne söyleyeceksen söyle."

"Yeter, artık sabrım taşmak üzere." Adam durup birkaç kere telaşla yutkundu. "Evet, küçük hanım, Albay Moreland yine aradı, seni öğle yemeğine getirip getirmeyeceğimi sordu. Oğlu Toby, New York'tan seninle tanışmak için gelmiş, birkaç arkadaşını da davet etmiş. Son kez soruyorum, gelecek..."

"Hayır," diye kestirip attı Ardita, "gelmeyeceğim. Bu lanet tekneye de Palm Beach'e gitmek için geldiğimi biliyorsun; o lanet yaşlı albay, o lanet Toby ve o lanet insanlarla tanışmayı da, böylesine aptal bir nedenle o lanet şehre ayak basmayı da kesinlikle istemiyorum. Şimdi ya beni Palm Beach'e götürürsün ya da çeneni kapayıp, gidersin."

"Pekâlâ. Artık bu kadarı da fazla. O adama –ki taşkınlıklarıyla adı çıkmış, babanın, adını ağzına almasına bile izin vermeyeceği bir adam– tutulmakla kendi çevrenden uzaklaşıyor, toplumun lekelediği o kadınlar gibi görünüyorsun. Şu andan itibaren..."

"Biliyorum," diye sözünü kesti alay ederek, "şu andan itibaren sen yoluna ben yoluma. Bu hikâyeyi daha önce duymuştum. Bilirsin ya daha iyisinden anlamam!"

"Şu andan itibaren," diye duyurdu adam, "yeğenim değilsin. Ben..."

"A-a-a-ah!" Ardita'dan kayıp bir ruhun kıvranışına benzeyen bir çığlık koptu. "Canımı sıkma artık! Defol git! Denize atlayıp boğulsana sen! Şu kitabı fırlatayım da gör!"

"Buna cüret edersen..."

Küt diye bir ses geldi. Meleklerin İsyanı havada süzülmüş, hedefini kıl payı kaçırıp, gürültüyle kamara iskelesine düşmüştü.

Kır saçlı adam içgüdüsel bir hareketle bir adım geriye gitti, sonra dikkatle iki adım ilerledi. Ardita yerinden fırladı, neredeyse bir buçuk metre öteye atlamıştı, meydan okurcasına baktı adama. Kurşuni gözleri ateş saçıyordu.

"Uzak dur!"

"Buna nasıl cüret edersin!" dedi adam.

"Çünkü öyle istiyorum."

"Katlanılmaz birisin! Mizacın..."

"Beni siz bu hale getirdiniz! Ailesi yanlış yetiştirmediği sürece hiçbir çocuk kötü mizaçlı olmaz. Sizin yüzünüzden bu hale geldim."

Bir şeyler mırıldanan amcası dönüp yürüdü; sandalın hazırlanmasını istedi yüksek sesle. Sonra güneşliğe geri geldi, Ardita yerine yerleşmiş, dikkatini limona vermişti.

"Kıyıya gidiyorum," dedi yavaşça. "Bu gece saat dokuzda yine dışarıda olacağım. Geri geldiğimde New York'a döneceğiz; normal hayatının, daha doğrusu anormal hayatının kalan kısmını geçirmek üzere, seni teyzene teslim edeceğim. "

Durup kıza baktı; kızın güzelliğindeki saf çocuksuluk, şişirilmiş lastiğe dönen öfkesini bir anda söndürmüştü; çaresiz, kararsız, ahmak gibi kalakalmıştı.

"Ardita!" dedi adam sertçe. "Ben aptal değilim.

Her şeyi görüyorum. Erkekleri tanırım. Bak çocuğum, müzmin çapkınlar yorulana kadar ıslah olmazlar – sonra da geriye bir şey kalmaz – posaları çıkmıştır." Onay bekler gibi, kıza baktı, ses seda çıkmayınca devam etti. "Adam seni seviyor olabilir – bu mümkündür. Ama geçmişte pek çok kadını sevmiştir, pek çoğunu da sevecektir. Daha bir ay önce şu kızıl saçlı kadın Mimi Merril ile bir ilişkisi olmuş, herkes bunu konuşuyor ve Rus çarının annesine verdiği elmas bileziği ona verecekmiş. Sen de biliyorsun, gazeteleri okudun."

"Kuruntulu amcadan heyecan verici dedikodular," diye esnedi Ardita. "Filmi çekilseydi şöyle olurdu: Kötü adam masum genç kıza bir bakış atar. Gösterişli geçmişiyle onu ayartır. Palm Beach'te buluşmaya karar verirler. Ama kuruntulu amca bunu engeller."

"Söyler misin, o kahrolası herifle neden evlenmek istiyorsun?"

"Söyleyemem," diye tersledi Ardita. "İyi ya da kötü, bir hayal gücü ve cesaret duygusu var, belki bunun için istiyorum. Belki de nereye gitsem, peşimi bırakmayan o genç aptallardan kurtulmamı sağlar. Ama sen, o ünlü Rus bileziği yüzünden, böyle düşünüyor olabilirsin. Bileziği Palm Beach'te bana verecek – tabii biraz anlayış gösterirsen."

"Peki ya kızıl saçlı kadın?"

"Onu altı aydır görmüyor." dedi kız öfkeyle. "Bunun çaresine bakacak kadar gururum olabileceğini düşünemiyor musun? İstediğim şeyi istediğim adamla yapabileceğimi hâlâ öğrenemedin mi?"

Çenesini France Aroused heykeli gibi havada tuttu, limonu kaldırmak için hareket edince bu pozu bozuldu.

"Seni etkileyen o Rus bileziği mi?"

"Hayır, sadece anlayışına sığınarak anlatıyorum bunları sana. Şimdi gitmeni istiyorum," dedi, iyice gerilmişti. "Fikrimi asla değiştirmeyeceğimi biliyorsun. Üç gündür canımı sıkıyorsun, neredeyse aklımı kaçıracağım. Kıyıya gitmeyeceğim! Gitmeyeceğim! Duyuyor musun? Gitmeyeceğim!"

"Pekâlâ," dedi adam, "o zaman Palm Beach'e de gidemezsin. Bencil, şımarık, denetimsiz, huysuz ve çekilmez bir kızsın."

O yarım limon adamın boynuna şap diye çarptı. Aynı anda bordadan bir çağrı gelmişti.

"Sandal hazır, Bay Farnam."

Bay Farnam iyice öfkelenmişti, henüz söyleyemediği çok sözü birikmişti, yeğenine suçlar gibi baktı, hızla merdivenden indi.

II

Saatin beşi, güneşten yuvarlanıp, denizin üzerine sessizce yerleşti. Altın kuşak ışıyan bir adanın içlerine kadar genişledi; güneşliğin kenarıyla oynaşan, mavi terliklerden birini sallayan esinti bir şarkıyla doldu aniden. Mavi suları yaran küreklerin eşlik ettiği, ahenkli bir erkekler korosuydu bu. Ardita başını kaldırdı, dinledi.

Havuçlar ve bezelyeler,
Dizlerinde fasulyeler,
Domuzlar da denizdeler,
Şanslı herifler!
Üflesin bize esintiler,
Üflesin bize esintiler,
Üflesin bize esintiler,
Sizin körükler.

Ardita şaşkınlıkla kaşlarını kaldırdı. Sessizce oturup şarkının ikinci bölümünü dinledi.

Soğanlar ve fasulyeler,
Marshallar ve Deanler,
Costellolar ve Greenler
Ve de Goldbergler.
Üflesin bize esintiler,
Üflesin bize esintiler,
Üflesin bize esintiler,
Sizin körükler.

Kitabını güverteye fırlattı, kitap yere yayılmıştı; kız küpeşteye koştu. On beş metre öteden, içinde yedi adamın bulunduğu büyük bir sandal yaklaşmaktaydı, adamlardan altısı kürek çekiyordu, biri de sandalın arkasında ayakta durmuş, elindeki orkestra şefi değneğiyle şarkıya tempo tutuyordu.

İstiridyeler ve kayalar,
Testere tozu ve çoraplar,
Kim tarafından süslendi
Bu çellolar?

Şef, meraktan büyülenmiş bir halde küpeştenin üzerine eğilmiş olan Ardita'ya baktı. Değneğiyle hızlı bir hareket yaparak şarkıya hemen son verdi. Kız, adamın sandaldaki tek beyaz olduğunu fark etti – altı kürekçi de zenciydi.

"Narcissus hey!" diye seslendi adam nazikçe.

"Bu gürültü de ne oluyor?" diye sordu Ardita neşeyle. "Deliler evinden mi geliyorsunuz?"

Sandal teknenin kenarına sürtünmüştü, bu sırada pruvadaki iri kıyım zenci dönüp merdiveni yakaladı. Şef yerinden ayrıldı, Ardita henüz niyetini anla-

madan, merdiveni çıktı; güvertede, kızın önünde durdu, soluk soluğa kalmıştı.

"Önce kadınlar ve çocuklar kurtarılacak!" dedi adam çabucak. "Ağlayan bebekler hemen boğulacak, erkekler ise prangaya vurulacak!"

Ellerini, heyecanla, elbisesinin ceplerine sokan Ardita, konuşmadan baktı adama, şaşkındı.

Adam gençti, esmer ince yüzündeki açık mavi gözleri sağlıklı bir bebeğinki gibiydi, ağzında ise alaycı bir ifade vardı. Saçları simsiyah, ıslak ve kıvırcıktı – kararmış bir Yunan heykelinin saçlarına benziyordu. Bedeni biçimliydi, düzgün giyinmişti, güçlü bir futbol oyuncusu kadar endamlıydı.

"Hay Allah! Bak sen şu işe!" dedi kız şaşkın şaşkın.

Sakince birbirlerine baktılar.

"Tekneyi teslim edecek misin"?

"Şaka mı yapıyorsun?" diye sordu Ardita. "Aptal mısın, yoksa bir erkekler kulübünün çömez üyesi misin?"

"Tekneyi teslim edecek misin diye sordum sana!"

"Memlekette kuraklık var sanıyordum," dedi Ardita alay ederek. "Ne içtin sen, oje filan mı? Tekneyi terk etsen iyi edersin!"

"Ne?" Genç adamın sesinde kuşku vardı.

"Beni duydun! Tekneyi terk et!"

Kızın söylediklerini düşünüyormuş gibi, bir anlığına ona baktı.

"Hayır," dedi yavaşça; "hayır, tekneden gitmeyeceğim. İstiyorsan sen gidebilirsin."

Küpeşteye gidip, sert bir emir verdi, sandalın mürettebatı hemen merdivene tırmandı ve adamın önünde sıraya dizildi; bir uçta simsiyah iri yarı bir zenci, diğer uçta bir buçuk metrelik ufak tefek bir melez vardı.

Hepsi, toza, çamura batmış, lime lime olmuş mavi giysiler giymişti; omuzlarında ağır görünen, küçük, beyaz çuvallar asılıydı; kollarının altında da içinde müzik aletleri olduğu anlaşılan siyah kutular vardı.

"Hazır ol," diye emir verdi genç adam, ökçelerini sertçe birleştirirken. "Sağa dön! Öne çık, Babe!"

Zencilerden ufak olanı ileri doğru hızlı bir adım attı ve selam verdi.

"Emredersiniz!"

"İdare sende, aşağıya in, mürettebatı yakala ve hepsini bağla – çarkçı kalsın. Onu bana getir. Şu çantaları da küpeştenin oraya yığ."

"Emredersiniz!"

Babe yeniden selam verip diğerlerinin arasına döndü. Kendi aralarındaki kısa ve gizli bir konuşma-

nın ardından kamara iskelesine doğru sessizce yürüdüler.

"Şimdi," dedi genç adam Ardita'ya keyifle, kız hiç sesini çıkarmadan o son sahneye tanık olmuştu, "o şımarık çeneni kırk sekiz saat kapalı tutacağına, bir hanımefendi olarak – ki bunun pek değeri olmasa gerek – şerefin üzerine yemin edersen sandalımızla kıyıya çıkabilirsin."

"Ya bunu yapmazsam?"

"Yapmazsan bir tekneyle denize açılırsın."

Hafif bir iç çekiş duyuldu, sorun böylece çözülmüş oldu; genç adam, Ardita'nın biraz önce boşaltmış olduğu kanepeye yerleşip miskin miskin gerdi kollarını. Pahalı güneşliği, parlatılmış pirinç eşyaları, güvertedeki gösterişli takımları görünce ağzı açık kalmıştı. Sonra da kitaba ve emilmiş limona takıldı gözleri.

"Hımm," dedi, "Stonewall Jackson[1] limon suyunun zihnini açtığını iddia etmişti. Senin zihnin de açıldı mı?"

Ardita yanıt vermek istemedi.

"Çünkü beş dakika içinde, gidip gitmeyeceğine karar vermen gerekiyor."

Adam kitabı kaldırdı, merakla açtı.

"Meleklerin İsyanı. Kulağa hoş geliyor. Fransız mı?" Kıza ilgiyle baktı.

"Peki, sen Fransız mısın?"

"Hayır."

"Adın ne?"

"Farnam."

"Farnam ne?"

"Ardita Farnam."

"Pekâlâ, Ardita, orada durup avurtlarının içini çiğ-

1 Amerikan İç Savaşı'nın efsanevi Güneyli generali. (Ç.N.)

nemenin bir faydası yok. Henüz gençken bu kötü alışkanlıklarından vazgeçmelisin. Gel buraya ve otur."

Ardita yeşim taşından oyulmuş bir kutu çıkardı cebinden, eli biraz titriyordu, kutudan bir sigara aldı, sakince yaktı; sonra da o çekici yürüyüşüyle, güneşliğin altındaki diğer kanepeye gitti, oturdu ve ağız dolusu bir duman üfledi.

"Beni bu tekneden gönderemezsin," dedi durmadan, "ve biraz düşünürsen fazla uzağa gidemeyeceğinizi de anlarsın. Amcam, saat altı buçukta telsizle, okyanusun her yeriyle haberleşecek."

"Hımm."

Kız adamın yüzüne baktı, ağzının kenarlarına endişeli bir ifadenin yerleşmiş olduğunu gördü.

"Benim için fark etmez," dedi kız omuzlarını silkerek. "Benim teknem değil ki. Birkaç saatlik gezintiye karşı çıkmam. Hatta sizi Sing Sing'e[1] götürecek sahil güvenlik teknesinde okuman için kitabı ödünç verebilirim."

Adam küçümseyerek güldü.

"Öğütlerini kendine sakla. Bu tekneyi özellikle seçmiş değiliz. Bu olmasaydı, kıyı boyunca demirlemiş öbür teknelerden biri olacaktı."

"Kimsin sen?" diye sordu Ardita birden. "Ve ne yaparsın?"

"Kıyıya gitmemeye mi karar verdin?"

"Buna kafa yormadım bile."

"Bizi herkes tanır," dedi adam, "yedimizi de, Curtis Carlyle ve Altı Siyah Ahbabı olarak, Kış Bahçesi ve Geceyarısı Neşesi şarkılarıyla biliniriz."

"Şarkıcı mısınız?"

"Bugüne kadar öyleydi. Ama şimdi, orada gördüğün beyaz torbalar yüzünden kanun kaçağı sayılıyo-

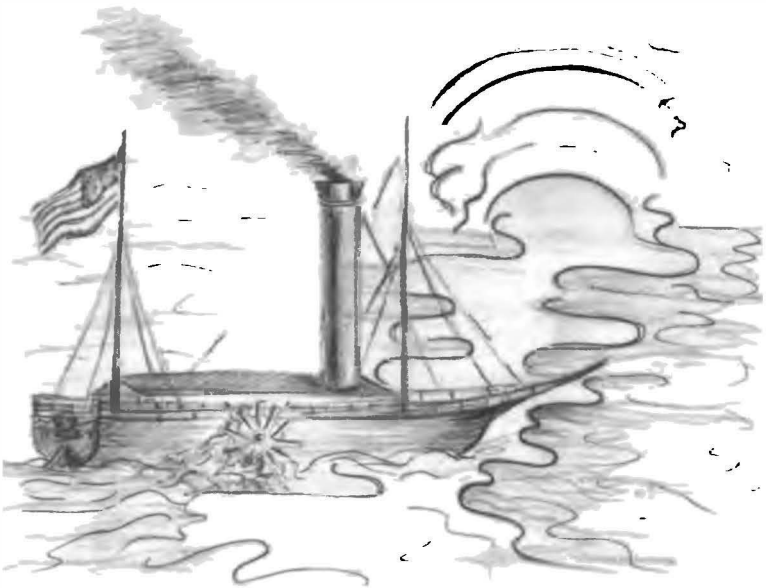
1 New York'ta bulunan devlet hapishanesi. (Ç.N.)

ruz ve yanılmıyorsam, bizi yakalayana verilecek ödül yirmi bin dolara ulaştı."

"Torbalarda ne var?" diye sordu Ardita merakla.

"Şey," dedi adam, "şimdilik buna, çamur, diyelim, Florida çamuru."

III

Curtis Carlyle'ın, korkudan titreyen çarkçıyla yaptığı on dakikalık görüşmenin ardından, Narcissus güneye, dingin tropik bir alacakaranlığa doğru, buharını savurarak yola koyuldu. Küçük melez Babe idareyi ele almıştı, anlaşılan Carlyle'ın ona olan güveni tamdı. Teknenin mürettebatında çarkçıdan başka iki kişi daha vardı, Bay Farnam'ın hizmetçisi ve aşçısı. Kısa bir mücadelenin ardından, ranzalarına kayışla sıkıca bağlamışlardı. Zencilerden en iri olanı Trombon Mose, bir kutu boyayla, pruvadaki Narcissus yazısını kapatmış, üstüne Hula Hula yazmaktaydı; diğerleri ise arka tarafta toplanmıştı, barbut oynuyorlardı.

Carlyle, yemeğin saat yedi buçukta hazır edilmesini ve güvertede sunulmasını emretti, ardından Ardita'nın yanına gitti, kanepesine yayıldı, gözleri yarı kapalı halde derin bir dalgınlığa gömüldü.

Ardita onu dikkatle inceledi, duygusal bir görüntüsü olduğunu düşündü. Adamdaki özgüven duygusu pek de sağlam olmayan temeller üzerine kurulmuştu sanki. Kız, onun kararlarında, dudaklarının kibirli kıvrımıyla çelişen bir tereddüt olduğunu sezmişti.

"O benim gibi değil." diye düşündü kız. "Birbirimizden farklıyız."

Ardita çok bencildi, devamlı kendini düşünüyordu; bencilliğini asla sorgulamıyordu, bu durumu tam bir doğallık içinde, cazibesinden hiçbir şey kaybetmeden sürdürüyordu. Daha on dokuzunda olmasına rağmen erken büyümüş olgun bir çocuk izlenimi uyandırıyordu; gençliğinin ve güzelliğinin ışığında tanıdığı herkes, ruhunun dalgalarında sürüklenen ağaç dallarıydı sanki. Başka bencillerle de karşılaşmıştı – ona göre bencil olmayan insanlar bencil insanlardan daha sıkıcıydı – ama onlardan, henüz alt edemediği, ayaklarına getiremediği biri olmamıştı.

Yanındaki kanepede bir bencilin olduğunu hatırladı, böyle bir durumda anlayışlı davranmazdı, ama bu sefer tüm kapılarının kapanmadığını hissetmişti, hatta bu, teknenin hareket etmesi anlamına gelse bile; öte yandan, içgüdüleri ona adamın bir hayli savunmasız olduğunu ve bütünüyle zapt olunabileceğini söylüyordu. Ardita anlaşmaya karşı geldiğinde – ki bu, son zamanlardaki en büyük eğlencesi olmuştu – kendisi gibi davranmış olacaktı; bir yandan da zihninin, adamın direnciyle, ele geçirilmiş olduğunu hissediyordu.

Kendinden çok onunla ilgilenmeye başlamıştı. Matineye gitme olasılığı on yaşındaki bir çocuğu nasıl heyecanlandırıyorsa adamla ilgilenmek de Ardita'yı öyle heyecanlandırıyordu. Her koşulda kendini kollayabilirdi, buna olan inancı tamdı.

Gece iyice koyulaştı. Soluk bir ay sisli gözleriyle denize gülümsedi, kıyı bulanıklaşıp, kara bulutlar ufukta yapraklar gibi savrulurken, ay ışığının nefis sisi yıkadı tekneyi, sonra da onun geride bıraktığı parıltılı yola dağıldı. Zaman zaman, içlerinden birinin sigarasını yakarken çaktığı kibritin alevi görülüyordu ama makinelerin titreşimlerinden, dalgaların yumuşak seslerinden başka ses işitilmiyordu, tekne bu haliyle, cennete yol alan, yıldızlarla kuşatılmış bir düş kayığıydı. Deniz kokusu, getirdiği sonsuz dinginlikle, kuşatmıştı her şeyi.

Sonunda, Carlyle sessizliği bozdu.

"Şanslı kız," diye iç geçirdi, "Zengin olup, tüm bu güzel şeyleri satın almak istemişimdir hep."

Ardita esnedi.

"Ben de senin yerinde olmayı tercih ederim," dedi kız içtenlikle.

"Olabilirsin – bir günlüğüne. Süslü bir kıza göre fazla cesursun."

"Bana böyle hitap etmeni istemiyorum."

"Özür dilerim."

"Cesarete gelince," diye devam etti yavaşça, "o benim iyi taraflarımdan biridir, ne bu dünyadaki ne de öbür dünyadaki hiçbir şeyden korkmuyorum."

"Ben de."

"Korkmak ha," dedi Ardita, "bir insan ya büyük ve güçlüdür ya da ödleğin tekidir. Ben ikisi de değilim." Bir ara durdu, sesine canlılık gelmişti. "Senden bahsedelim. Bunu neden yaptın ve nasıl becerdin?"

"Neden?" diye sordu adam alaycı bir ifadeyle. "Benimle ilgili bir film mi yazacaksın?"

"Başla," diye zorladı kız. "Şu ay ışığının altında kandır beni. Güzel bir hikâye uydur."

Bir zenci geldi, güneşliğin altındaki küçük ışıkları açtı, hasır masayı akşam yemeği için düzenlemeye

koyuldu. Aşağıdaki zengin kilerden getirdikleri dilimlenmiş soğuk tavuğu, salatayı, enginarları ve çilek reçelini yerken, Carlyle konuşmaya başladı, önce biraz duraksadı ancak kızın ilgilendiğini görünce heyecanlandı. Ardita adamın – yakışıklı, alaycı, az da olsa aciz, genç – esmer yüzünü izlerken yemeğine neredeyse hiç dokunmadı.

Hayata, Tennessee kentinde, yoksul bir çocuk olarak başladığını, yaşadığı sokaktaki tek beyaz ailenin kendi ailesi olduğunu söyledi. Hiç beyaz çocuk hatırlamıyordu, ama ister istemez peşine takılan bir düzine zenci çocuk hatırlıyordu, canlı hayal gücünün ve karıştığı haylazlıkların etkilediği tutkulu hayranlarıydı onlar. Anlaşılan, bu birliktelik, sıra dışı müzik yeteneğini değişik bir yöne çevirmişti.

Belle Pope Calhoun adında siyah bir kadın vardı, beyaz çocuklar – Curtis Carlyle'ın yanından, onu koklayarak geçen cici beyaz çocuklar – için verilen partilerde piyano çalardı. Ama bu hırpani küçük "pis beyaz" çocuk kadının piyanosunun yanında bir saat oturduktan sonra, o çocukların vızıldattığı üflemeli çalgılardan biriyle şarkıya girmeye çalışırdı. On üç yaşına gelmeden, Nashville civarındaki küçük kafelerde, hurdası çıkmış kemanıyla, bu hareketli, muzip caz müziğini çalmayı öğrenmişti. Sekiz yıl sonra caz çılgınlığı ülkeyi sallarken, altı zenciyi yanına alarak Orpheum turnesine çıktı. İçlerinden beşi birlikte büyüdüğü çocuklardı; diğeri ise New York'un rıhtımlarında serserilik eden ufak melez Babe Divine'dı; uzun zaman önce Bermuda'da bir çiftlikte çalışmıştı, ta ki yirmi santimlik kamasıyla efendisini sırtından bıçaklayana kadar. Talih Carlyle'ın yüzüne gülmüştü, artık Broadway'deydi, hem de dört bir yandan gelen pek çok anlaşma teklifi ve hayal etmediği kadar çok parayla.

Bundan sonra bütün tavırlarında bir değişim başladı, tuhaf, üzücü bir değişim. Hayatının en güzel yıllarını, bir sürü siyah adamla, anlamsız biçimde, sahnede geçirdiğini fark etmişti. Sahnesi iyiydi – üç trombon, üç saksafon ve Carlyle'ın flütü – kendine özgü ritim duygusu fark yaratıyordu; ama artık bu konuda hassaslaşmaya, sahnede görünmek düşüncesinden giderek uzaklaşmaya başlamıştı.

İyi para kazanıyorlardı – imzaladığı her anlaşma daha fazlasına davet ediyordu – ama menajerlere gidip de altılı gruptan ayrılmak istediğini ve yoluna bir daimi piyanist olarak devam edeceğini anlattığında, adamlar onun bir çılgın olduğunu, bunun da sanatsal bir intihar olacağını söyleyerek gülüyorlardı. Sonradan "sanatsal intihar" deyimini düşündükçe gülerdi. Hepsi bu sözü kullanmıştı.

Altı kere, geceliği üç bin dolardan özel davetlerde çaldılar, bu durum Carlyle'ın para kazanma biçiminden duyduğu hoşnutsuzluğu açığa çıkarıyordu. Kulüplerde, gündüzleri giremediği evlerde sahne aldılar. Buna rağmen sadece rol yapıyor, takdir edilen bir müzisyeni oynuyordu. Tiyatronun, pudranın, allığın kokusundan, kulisteki gevezeliklerden, localarda oturanların kibirli hoşnutluklarından bıkmıştı. Bu işe bir türlü gönlünü koyamıyordu. Aylaklık ayrıcalığına yavaş yavaş yaklaştığını düşünmek onu çılgına çeviriyordu. Bu yola girmişti elbette, ama dondurmasını yavaş yavaş yiyen bir çocuk gibi bundan hiç tat alamıyordu.

Çok parası, okumak ve çalmak için çok zamanı, bir de çevresinde, hiç sahip olamadığı türden kadınlar ve erkekler – yani normal zamanlarda onu hor gören insanlar – olsun istiyordu; kısacası aristokrasi başlığı altında topladığı şeylerdi istedikleri, hem de kendi parasından başka her türlü paranın satın ala-

bileceği bir aristokrasi. Yirmi beşine gelmişti ama ne bir ailesi, ne eğitimi ne de mesleğinde başarı elde etme umudu vardı. Derken, parasını borsaya yatırmaya başladı ve üç hafta içinde, kazandığı her senti kaybetti.

Sonra savaş başladı. Plattsburg'a gitti ama orada bile sanatı peşini bırakmadı. Bir tuğgeneral onu karargâha çağırdı ve bando şefi olarak, ülkesine daha iyi hizmet edebileceğini söyledi, böylece savaşı, hattın gerisinde bir karargâh bandosuyla, şöhretleri eğlendirerek geçirdi. Çok kötü sayılmazdı ama piyadeleri siperlerden topallayarak dönerken gördüğünde onlardan biri olmak istiyordu. Üzerlerindeki ter ve çamur bile, kendisini daima atlatmış olan aristokrasinin o anlatılmaz simgelerinden biri gibi görünüyordu.

"Her şey o özel davetler sırasında oluyordu. Savaştan döndükten sonra eski düzen yeniden başladı. Florida'daki bir oteller birliğinden teklif almıştık. Sonrası ise sadece bir zaman meselesiydi."

Adam birden durdu, Ardita sabırsızlıkla baktı ama o başını salladı.

"Hayır," dedi. "Ne olduğunu anlatmayacağım sana. Onu kendime saklamaktan zevk alıyorum, başkasıyla paylaşırsam bu zevk azalır diye korkuyorum. Önlerinde durup, sadece lanet bir kukla ya da viyaklayan bir soytarı olmadığımı anlamalarına izin verdiğim, o bir kaç sessiz, destansı ana sımsıkı tutunmak istiyorum.

Birden, alçak sesle söylenen bir şarkı duyuldu. Zenciler güvertede toplanmışlardı, derken unutulması güç bir melodi yükselmeye başladı, sesleri dokunaklı bir ahenk içinde aya doğru süzülüyordu. Ardita büyülenerek dinledi.

Ah aşağıya,
Ah aşağıya,
Annem beni aşağıya, bir saman yoluna
götürmek istiyor,
Ah aşağıya,
Ah aşağıya,
Babam yarın diyor!
Ama annem bugün diyor,
Evet, annem bugün diyor!

Carlyle iç geçirdi, sessizleşmişti, ılık gökyüzünde ark lambaları gibi yanıp sönen, yıldız ordusuna bakıyordu. Zencilerin şarkısı hüzünlü bir mırıltıya dönüşmüştü; parlaklık ve sessizlik an be an büyüdü, öyle ki denizkızlarının gece bakımları sırasında birbirlerine söyledikleri şeyler bile işitilebiliyordu; bir yandan ayın altında, gümüş damlalara benzeyen buklelerini tararken bir yandan da, altlarında uzanan yeşil hareli yolda başlarından geçen hoş hikâyeleri anlatıyorlardı.

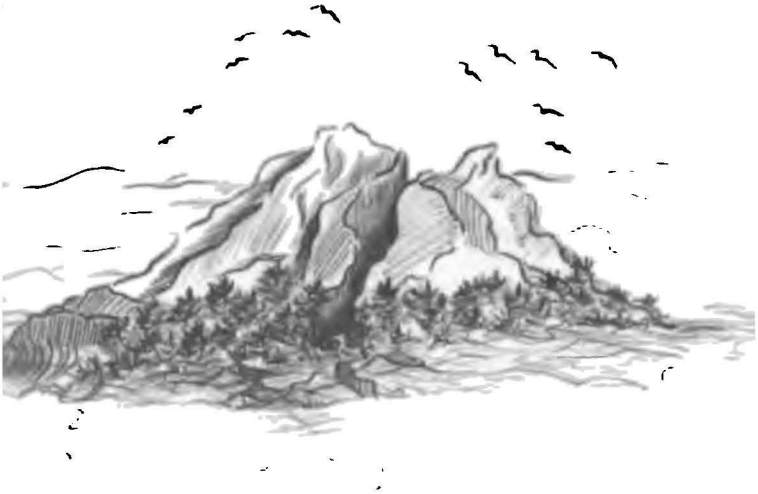
"Görüyorsun işte," dedi Carlyle usulca, "istediğim güzellik bu. Güzellik denen şey insanı şaşırtmalı; tıpkı bir kızın enfes gözleri gibi, bir rüya gibi, hiç beklemediğin bir anda çıkmalı karşına."

Kıza döndü ama Ardita sessizdi.

"Anlıyorsun değil mi, Anita – yani, Ardita?"

Ardita yine yanıt vermedi. Bir süredir uyuyordu.

IV

Ertesi gün, öğleyin, güneşin en parlak olduğu sırada, denizin üzerinde bir nokta belirdi, yeşil-gri renkte küçük bir adaydı bu. Görünüşe göre büyük granit bir kayalıktan oluşuyordu; kayalık, adanın kuzey ucundan başlıyor, güneye doğru bir mil kadar uzanıyordu, güneyde ise sık bir koruluk ve çayır, bir de dalgalara karışan bir kumsal vardı. Ardita en sevdiği koltuğundaydı, Meleklerin İsyanı'nın son sayfasına gelmişti, kitabı sertçe kapayıp adaya baktı, küçük bir sevinç çığlığı attı, parmaklığın yanında keyifsizce dikilen Carlyle'a seslendi.

"Bu o mu? Oraya mı gidiyorsun?"

Carlyle düşünmeden omuz silkti.

"Beni yakaladın." Sesini yükseltip vekil kaptanı çağırdı. "Babe, bu senin adan mı?"

Melezin küçük kafası kasaranın köşesinden belirdi.

"Evet efendim! Bu o."

Carlyle Ardita'nın yanına gitti.

"Eğlenceli bir yere benziyor değil mi?"

"Evet" diye onayladı kız; "ama gizlenilecek kadar büyük görünmüyor."

"Amcanın telsizine hâlâ güveniyor musun?"

"Hayır," dedi Ardita içtenlikle. "Sizin için buradayım. Bu işten yakanızı sıyırdığınızı görmeyi çok isterim."

Adam güldü.

"Sen bizim şans meleğimizsin. Galiba, seni yanımızda maskot olarak tutmalıyız ama şimdilik tabii."

"Ya sonra, benden geri dönmemi isteyemezsin," dedi kayıtsızca. "Bunu yaparsan dün gece anlattığın o sonu gelmez hayat hikâyesi üzerine kurulu bir ucuz roman yazmaya başlayacağım."

Carlyle'ın yüzü kızarmıştı, sert bir tavır takındı.

"Seni sıktıysam özür dilerim."

"Ah, hayır sıkmadın, sadece hikâyenin son bölümünde sıkıldım, hani şu çaldığın müziği dinleyen kadınlarla dans edemediğin için ne kadar kızgın olduğunu anlattığın bölüm."

Adam öfkeyle ayağa kalktı.

"Kaba, lanet bir dilin var."

"Affedersin," dedi kız gülerek, "ama beni, hayatlarındaki hırsların hikâyesini anlatarak eğlendiren erkeklere alışık değilim, hele de son derece zararsız hayatlar yaşamışlarsa."

"Neden? Erkekler genellikle neyle eğlendirirler seni?"

"Ah, benden söz ederler," diyerek esnedi. "Gençliğin ve güzelliğin özü olduğumu söylerler."

"Peki, sen onlara ne söylersin?"

"Sesimi çıkarmadan kabul ederim."

"Tanıştığın her erkek seni sevdiğini söyler mi?"

Ardita onaylarcasına başını salladı.

Neden söylemesin ki? Hayat denen şey sadece bir

ilerlemedir, sonra tek bir cümle – seni seviyorum – ile geri çekilirsin."

"Carlyle gülüp oturdu.

"Bu çok doğru. Fena değilmiş. Bunu sen mi uydurdun?"

"Evet, buldum desem daha doğru olur. Özel bir anlamı yok. Yine de zekice."

"Uyarıyorsun ha," dedi ciddiyetle, "bu senin sınıfına özgü bir şey."

"Ah," diye sözünü kesti kız sabırsızca, "aristokrasi nutkuna başlama yine! Sabahın bu saatinde ciddi olabilen insanlara inanamıyorum. Saçmalık bu, kahvaltıda yediklerinden sarhoş oldun herhalde. Sabah uyku, yüzme ve umursamazlık vaktidir."

On dakika sonra, kuzey yönünden adaya yaklaşmak için, genişçe bir daire çizerek döndüler.

"Şaka yapıyor olmalı," dedi Ardita dalgın bir halde. "Kayalığa demirleyecek değil ya."

Yüksekliği üç bin metreden fazla görünen sağlam bir kayaya doğru gidiyorlardı, dört buçuk kilometre kadar ilerlediler, Ardita hedeflerini görmüştü. Sevinçle ellerini çırptı. Kayalığın içinde bir aralık vardı, tuhaf bir taş tabakasıyla gizlenmişti, tekne bu aralıktan girdi, gri duvarlar arasındaki, berrak, temiz bir suyu olan dar kanalı yavaşça geçti. Sonra yeşil sarı renkli küçük bir dünyaya demir attılar; cam gibi pürüzsüz, yaldızlı kumsal ve çevresindeki minik palmiyeler çocukların kum yığınlarına yerleştirdikleri aynadan havuzlara, küçük ağaçlara benziyordu.

"Hiç fena değil!" diye bağırdı Carlyle heyecanla. "O küçük marsık Atlantik'in bu köşesini biliyor olsa gerek."

Coşkusu bulaşıcıydı, Ardita da çok sevinmişti.

"Kesinlikle bir gizlenme yeri!"

"Tanrım, evet! Kitaplarda sözü edilen adalar gibi."

Sandalı altın göle indirip kıyıya çektiler.

"Haydi," dedi Carlyle ıslak kuma ayak bastıklarında, "keşfe çıkıyoruz."

Palmiye dallarının sesi, kumlu bölgede, bir millik alana yayılıyordu. Sesi takip edip güneye doğru ilerlediler, tropik bir bitki ormanının kenarından geçerlerken el değmemiş gümüşi bir kumsalla karşılaştılar; Ardita kahverengi golf ayakkabılarını fırlattı – zaten çorap da giymemişti – ve suyun içinde yürümeye gitti. Sonra geze geze geri döndüler tekneye, yorulmak bilmez Babe öğle yemeğini hazırlamıştı. Denizi, iki taraftan da gözetlemek için kuzeye bakan kayalıkların üzerine bir gözcü yerleştirmişti, kayalığın girişini başkalarının da biliyor olmasından kuşkulanıyordu – oysaki adayı hiçbir haritada görmemişti.

"Adı ne?" diye sordu Ardita, "adanın adı yani."

"Adı yok," dedi gülerek Babe, "sadece ada, o kadar."

Öğleden sonra kayalığın en yüksek yerindeki büyük taşlara sırtlarını dayayarak oturdular, Carlyle planlarından söz etti kıza. Bu sefer diğerlerinin kendisine çok kızacağına emindi. Halletmiş olduğu işten elde ettiği toplam hâsılat bir milyon dolara yakındı, öyle tahmin ediyordu; ama o iş hakkında, kıza, hâlâ bir açıklama yapmamıştı. Birkaç hafta burada gizlenip sonra güneye doğru yola çıkmayı planlıyordu, alışıldık rotayı izlemeyeceklerdi, Horn'un etrafından dolaşıp Peru'daki Callao'ya gideceklerdi. Yakıt ve erzak sağlama işini bütünüyle Babe'e bırakıyordu. Çünkü o, bu denizlerde her türlü sıfatla bulunmuştu, bir kahve tüccarının gemisinde miçoluktan tutun da kaptanı uzun zaman önce asılarak idam edilmiş olan bir Brezilya korsan gemisinin ikinci kaptanlığına kadar pek çok işi yapmıştı.

"Beyaz olsaydı çoktan Güney Amerika'nın kralı olmuştu," dedi Carlyle, inanarak.

"Kafası çalışınca Booker T. Washington'u[1] bile bir ahmağa çevirebilir. Damarlarında kanını taşıdığı her ırkın kurnazlığını almış, bu ırkların sayısı da yarım düzine değilse ne olayım. Cazı kendisinden daha iyi çalabilen tek adam olduğum için bana tapıyor. New York kıyısında rıhtıma otururduk, o fagotuyla ben de obuamla bin yıllık bir Afrika ezgisi çalardık; derken fareler gelirdi, kazıkların üzerine doluşup, tıpkı gramofonun önünde duran köpeklerin yaptığı gibi, ciyaklayarak otururlardı.

Ardita bağırdı.

"Nasıl söyleyeceksin onlara!"

Carlyle sırıttı.

"Yemin ederim ki ..."

"Callao'ya vardığında ne yapacaksın?" diye sözünü kesti kız.

"Gemiyi Hindistan'a götüreceğim. Bir raca olmak istiyorum. Ciddiyim. Amacım Afganistan'a gidip bir saray ve saygın bir isim edinmek, beş yıl sonra da yabancı bir aksanla ve gizemli bir geçmişle İngiltere'de olmak. Ama önce Hindistan. Biliyor musun, dünyadaki tüm altınların yavaş yavaş Hindistan'da toplandığı söyleniyor. Bu bana etkileyici geliyor. Okumak için bir sürü boş zamanım olsun istiyorum."

"Ya sonra?"

"Sonra," dedi adam meydan okurcasına, "gelsin aristokrasi. İstersen gül – ama kabul etmelisin ki en azından ne istediğimi biliyorum – senin hayal ettiğinden çok daha fazlasını hayal ediyorum."

"Aksine," diye karşı çıktı Ardita, cebindeki sigara kutusuna ulaşmaya çalışırken, "seninle karşılaştığım

1 Amerika'daki siyahlara önderlik etmiş eğitimci ve yazar. (Ç.N.)

sırada arkadaşlarım ve akrabalarımdan oluşan bir kargaşanın ortasındaydım, sebebi de ne istediğimi bilmemdi."

"Peki, neydi istediğin?"

"Bir adam."

Carlyle irkildi.

"Nişanlı mıydın yani?"

"Onun gibi bir şey. Gemiye gelmemiş olsaydın, dün akşam – uzun zaman önceymiş gibi geliyor – kıyıya çıkıp Palm Beach'te onunla buluşmak niyetindeydim. Bir zamanlar Rus çariçesi Katerina'ya ait olan bir bilezikle, orada beni bekliyor. Şimdi bana aristokrasi hakkında tek söz etme," dedi çabucak, "Onu içtenlikle sevdim çünkü bir hayal gücü ve cesaret duygusu vardı."

"Ama ailen uygun bulmadı tabi?"

"Neye yarar; sadece aptal bir amca ve daha aptal bir teyze. Adı Mimi gibi bir şey olan kızıl saçlı bir kadınla ilişkisi olduğu konuşuluyordu – olayın korkunç şekilde abartıldığını söyledi, erkekler bana yalan söylemezler – her neyse, geçmişte ne yaptığı beni ilgilenmiyordu; önemli olan gelecekti. Bunun çaresine bakacaktım. Bir adam bana âşık olunca başka şeylerle ilgilenmez. Kadını, sıcak bir keki elinden bırakırmış gibi bırakmasını söyledim ona ve o da bıraktı."

"Çok kıskandım," dedi Carlyle kaşlarını çatarak, sonra da güldü. Sanırım Callao'ya kadar bizimle geleceksin. Orada, sana Amerika'ya dönmene yetecek kadar para vereceğim. O zamana kadar da, bu adam hakkında biraz daha düşünmek için bir fırsatın olacak."

"Benimle böyle konuşma!" dedi Ardita öfkeden köpürmüş bir halde. "Kimsenin bana ebeveynimmiş gibi davranmasına izin veremem. Beni anlıyor musun?"

Adam güldü, derken durdu, utanmıştı, kızın dondurucu öfkesiyle adeta sarsılmış, ürpermişti.

"Özür dilerim," dedi duraksayarak.

"Özür dileme! O çekingen ses tonuyla 'Özür dilerim' diyen erkeklere katlanamıyorum. Sadece çeneni kapa!"

Carlyle'ın utandırıcı bulduğu, Ardita'nın ise farkına varmadığı bir sessizlik oldu; kız rahatça oturuyordu, keyifle sigarasını içiyor, parıldayan denize bakıyordu. Bir dakika sonra, kayanın üzerinde sürünerek ilerledi, yüzünü kenara yaslayıp aşağıya baktı. Carlyle kıza bakarken, kaba tavırların ona hiç yakışmadığını düşünüyordu.

"Baksana!" diye bağırdı. "Aşağıda bir sürü kaya çıkıntısı var. Değişik yükseklikte, geniş çıkıntılar."

Kızın yanına gitti, birlikte aşağıya baktılar, baş döndüren bir yükseklik vardı.

"Bu gece yüzmeye gidelim!" dedi kız heyecanla. "Ay ışığında."

"Diğer uçtaki kumsala gitmek istemez misin?"

"Hayır. Dalmayı seviyorum. Amcamın mayosunu alabilirsin, yalnız sana çuval gibi olabilir, çünkü oldukça pörsük bir adamdır. Bende de Biddeford Pool'dan St. Augustine'e kadar tüm Atlantik kıyısı sakinlerini şaşkına çeviren tek parçalı bir şey var."

"Demek bir köpek balığı gibisin."

"Evet, öyle sayılırım. Ama hoş görünüyorum. Geçen yaz Rye'daki bir heykeltıraş baldırlarımın beş yüz dolar edeceğini söylemişti."

Carlyle buna yanıt vermedi, sessizdi; sadece içinden gülümsedi.

V

Gece, yavaş yavaş, gölgeli bir maviliğe, griliğe bürünürken ışıldayan kanaldan geçtiler, sandalı bir kaya çıkıntısına bağladıktan sonra kayalığa tırmanmaya başladılar. İlk tabaka üç metre yukarıdaydı, genişti ve doğal bir dalış zemini gibiydi. Ay ışığının altında, oraya oturdular, denizin ardı arkası kesilmeyen küçük dalgalarını izlediler, akıntının denize doğru yönelmesiyle bir durulma olmuştu.

"Mutlu musun?" diye sordu adam birden.

Kız başını salladı.

"Denize yakınsam her zaman mutluyumdur. Biliyor musun," diye devam etti kız, "bütün gün, birbirimize benzeyen yanlarımızı düşündüm. Farklı nedenlerle de olsa ikimiz de asiyiz. İki yıl önce, ben on sekiz, sen de..."

"Yirmi beş."

"Pekâlâ, ikimiz de uzlaşarak bir şeyler başardık. Ben çekici bir sosyete kızı oldum, sen ise orduda görevlendirilmiş şanslı bir müzisyen oldun."

"Kongre kararıyla beyefendi olmuştum!" dedi adam alaycı bir şekilde.

"Pekâlâ, ne olursa olsun, anlaştık. Köşelerimiz törpülenmemiş olsa da, en azından, bastırıldı. Ama derinlerde bir şey ikimizi de daha fazla mutluluğa muhtaç kıldı. Ne istediğimi bilmiyordum. Bir erkekten öbürüne savruluyordum; huzursuz, sabırsız, giderek hırçınlaşan, tatminsiz biri olmuştum. Bazen oturup avurtlarımın içini çiğniyor, çıldırdığımı düşünüyordum. Geçici olduğum korkusuna kapılıyordum. İstediğim şeyler hemen o anda olsun istiyordum – o anda – o anda! Güzeldim – güzelim – öyle değil mi?"

"Evet," diye çekinerek onayladı Carlyle.

Ardita birden ayağa kalktı.

"Bir saniye bekle. Denizin bu enfes halini hissetmek istiyorum."

Çıkıntının kenarına kadar yürüdü ve denize atladı, havada büküldü, sonra düzeldi, kusursuz bir dalışla adeta bir bıçak gibi suya daldı.

Kızın sesi, bir dakika içinde, duyulmuştu.

"Bütün gün okuyordum, gecenin çoğunu da okuyarak geçirirdim. Derken çevreme küsmeye başladım..."

"Haydi, gel buraya," diye kesti adam. "Tanrı aşkına orada ne işin var?"

"Sırtüstü yüzüyorum. Bir dakika içinde orada olacağım. Bırak da anlatayım. Hoşuma giden tek şey insanları şaşırtmaktı; bir hayli uygunsuz ve çekici giysilerle kıyafet balolarına katılıyor, New York'un hızlı çapkınlarıyla dolaşıyor, hayal edebileceğin en berbat durumlara düşüyordum."

Suyun şarıltısı kızın sözlerine karıştı; adam, kızın çıkıntının kenarına tırmanmaya başladığı sırada telaşla soluduğunu duydu.

"Sen de gelsene!" diye seslendi kız.

Adam emre uyup ayağa kalktı, daldı. Suyun yüzüne çıkınca yukarıya tırmandı, kızı çıkıntının üzerinde göremedi, endişelenmişti ama bir saniye sonra üç metre yukarıdaki bir başka çıkıntının üzerinden, onun şen kahkahası duyuldu. Yanına gitti, sessizce oturdular; ikisi de kollarını dizlerine kenetlemişti, tırmanış yüzünden soluk soluğa kalmışlardı.

"Ailem çılgına dönmüştü," dedi kız birden. "Beni evlendirmeye çalışıyorlardı. Bu hayatın yaşamaya değmeyeceğini düşünmeye başlamıştım ki bir şey keşfettim" – gözleri sevinçle gökyüzüne kaydı – "bir şey keşfettim!"

Carlyle bekledi, sözler kızın ağzından hızla dökülmeye başladı.

"Cesaret – sadece o kadar; onu hayatın bir kuralı saymak ve her zaman sıkıca tutunacağın bir şey olarak görmek. İçimde büyük bir inanç yeşertmeye başladım. Beni, geçmişte hoşuma giden şeylere çeken neden, onların birer cesaret belirtisi olmalarıydı, bunu anlamaya başladım. Cesareti hayattaki diğer şeylerden ayırmaya başladım. Her türden cesaret – yenilmiş, kana susamış dövüşçü daha fazlası için meydana çıkıyordu – erkeklerden beni dövüşlere götürmelerini istiyordum; düşük kadın bir kedi yuvasının yanından geçiyor ve onlara ayaklarının altındaki çamurmuş gibi bakıyordu; hoşuna giden şeyleri yapmak; başka insanların yargılarını önemsememek – yani hoşlandığım gibi yaşamak ve istediğim gibi ölmek – sigarayı getirdin mi?"

Adam bir sigara uzattı ve sessizce bir kibrit tuttu.

"Yine de," diye devam etti Ardita, "erkekler; yaşlısıyla genciyle, zihinsel ve fiziksel olarak benim seviyemde değillerdir, çoğu böyledir, ama hepsi de beni elde etmek ister – yarattığım o görkemli kültüre sahip olmak için toplanırlardı. Anlıyor musun?"

"Bir bakıma. Asla yenilmedin ve asla özür dilemedin tabii."

"Asla!"

Kız kenara çıktı, gökyüzüne karşı çarmıha gerilmiş gibi durdu; sonra karanlık bir parabol çizip altı metre aşağıdaki iki gümüş dalganın arasına atladı.

Sesi adama doğru süzüldü yine.

"Cesaret bana hayatın üzerine çöken kasvetli gri sisi yarıp geçmeyi ifade ediyor; sadece insanları ve olayları değil hayatın umutsuzluğunu da ezip geçmeyi. Hayatın önemi ve geçici şeylerin değeri konusunda bir tür ısrar."

Kız tırmanmaktaydı, son sözlerini söylediği sırada, başı adamın yanında belirdi, ıslak sarı saçları geriye doğru düzeltilmişti.

"Pek güzel," diye karşı çıktı Carlyle. "Sen buna cesaret diyebilirsin, ama senin cesaretin gerçekte, soyunun kibrinden kaynaklanıyor. Meydan okumak için yetiştirilmişsin. O sıkıntılı günlerimde, cesaret bile sıkıcı, ruhsuz bir şeymiş gibi gelirdi bana."

Kız kenara yakın oturuyordu, dizlerine sarılmış, dalgın dalgın soluk aya bakıyordu. Adam daha gerideydi, kayanın oyuğuna sıkıştırılmış grotesk bir Tanrı heykeli gibi duruyordu.

"Pollyanna gibi olmak istemem," diye başladı kız, "ama sen beni henüz anlayamamışsın. Benim için cesaret inançtır – sonsuz dirence duyduğum inanç – hazzı, umudu, doğallığı geri getirecek olan inanç. Öyle hissediyorum ki bu gerçekleşinceye kadar ağzımı kapalı, başımı dik tutmalıyım ve gözlerimi de dört açmalıyım – aptal gibi gülmesem de olur. Hiç sızlanmadan cehennemden geçiyorum ve şunu bil ki kadının cehennemi erkeğinkinden daha ölümcüldür."

"Ama öyle sanıyorum," diye atıldı Carlyle, "haz,

umut ve diğer şeyler geri gelmeden, sonsuza kadar üzerine perde çekilmiş olacak değil mi?"

Ardita ayağa kalktı, biraz zorlukla tırmanacağı, üç beş metre yukarıdaki bir başka kaya çıkıntısına doğru yöneldi.

"Ama" diye seslendi kız geriye doğru, "sonra yine ben kazanmış olacağım!"

Adam kızı görene kadar kenarda durdu.

"Buradan dalmasan iyi edersin! Belini kıracaksın," dedi adam çabucak.

Kız güldü.

"Kırmam!"

Kollarını yavaşça iki yana açıp kuğu gibi durdu, kızın o taze güzelliğinden yayılan ışık, Carlyle'ın kalbinde kuvvetli bir kor tutuşturmuştu.

"Kollarımız açık, karanlıkta havayı yokluyoruz," diye seslendi kız, "ayaklarımızı arkada, tıpkı bir yunusun kuyruğu gibi, dümdüz tutuyoruz ve etrafımızın birden ısınıp, bizi kucaklayan küçük dalgalarla dolacağı anı bekliyoruz, o zamana kadar aşağıya çakılmayı asla aklımızdan geçirmiyoruz."

Kız havadaydı, Carlyle istemeden soluğunu tutmuştu. Dalışın neredeyse on iki metre yükseklikten yapıldığını fark etmemişti. Kızın suya değmesiyle çıkan ani sesi duydu, bundan öncesi sonsuzluk gibi gelmişti ona.

Kızın ıslak şen kahkahası kayalığın kenarında dalgalanıp adamın endişeli kulaklarına ulaştı. Carlyle rahatlamıştı, hoşnutlukla iç geçirdi. Onu sevdiğini anlamıştı.

VI

Zaman, başka işi yoktu nasıl olsa, üç gün boyunca üzerlerinden su gibi akıp geçti. Güneş, şafaktan bir saat sonra, kamarasının penceresini aydınlatınca Ardita neşeyle uyandı, mayosunu giydi ve güverteye çıktı. Onu, berrak suyun içinde çevik bir golyan balığı gibi yüzerken gören zenciler işlerini bırakıp, gülüşüp konuşarak küpeşteye toplanacaklardı. İkindi serinliğinde yine yüzecekti ve Carlyle ile kayalıkta oturup sigara içecekti; ya da gün, sonsuz dinginlikteki tropik bir akşamın içinde etkileyici bir şekilde kaybolurken güney sahilinde kumlara uzanıp biraz sohbet edeceklerdi.

Uzun ve güneşli saatlerle birlikte, Ardita'nın, gerçekliğin çölünde yeşerttiği, rastlantısal, ele avuca sığmaz aşk macerası fikri onu yavaş yavaş terk etti. Adamın güneye hareket edeceği zamanın gelmesinden korkuyordu, kendisine sunulan tüm olasılıklardan korkuyordu; düşünceler aniden can sıkıcı bir hal alıyor, kararlar ise tiksindirici oluyordu. Ruhundaki

pagan ayinlerinde dualara yer olsaydı, bir süreliğine rahatsız edilmemeyi isterdi hayattan, Carlyle'ın saf düşüncelerini, o canlı, çocuksu hayal gücünü, mizacında dolaşan ve davranışlarına renk katan o saplantılı halini karşı koymadan kabullenmek isterdi.

Ama bu, bir adadaki iki kişinin hikâyesi değil, aslında yalnızlıktan doğmuş bir aşkla da ilgisi yok. İki kişiliğin sergilendiği bir gösteri sadece, gösteri sahnesinin Gulf Stream'in palmiyeleri arasındaki pastoral bir yer olması da tamamen tesadüf. Çoğumuz, var olmak ve üremek için mücadele etmekten memnunuzdur, baskın görüş ise, talihli mi yoksa talihsiz mi olduğunu kestiremediğimiz az sayıda kişinin, kendi kaderini belirleyecek hamleyi başarıya ulaştırabildiğidir. Ardita'da ilgimi çeken şey ise gençliği ve güzelliğiyle birlikte solacak olan cesaretiydi.

"Beni de götür," dedi kız gecenin geç bir saatinde, gölgeli palmiyelerin altında miskin miskin otururlarken. Zenciler müzik aletlerini kıyıya çıkarmışlardı, tuhaf müziğin sesi gecenin ılık soluğu üzerinde usulca dolaşıyordu. "On yıl içinde üst kast sınıfından son derece varlıklı bir Hint hanımefendisi olarak ortaya çıkmak istiyorum," diye devam etti kız.

Carlyle hızla kıza baktı.

"Yapabilirsin, biliyorsun."

Kız güldü.

"Bu bir evlenme teklifi mi? Ne güzel! Ardita Farnam korsanın gelini oluyor. Cazcı banka hırsızı tarafından kaçırılan sosyete kızı!"

"Banka değildi."

"Peki neydi? Neden bana söylemiyorsun?"

"Hayallerini yıkmak istemiyorum."

"Sevgili dostum, seninle ilgili hayalim yok ki."

"Kendinle ilgili hayallerini kastediyorum."

Kız şaşkınlıkla baktı.

"Kendimle mi ilgili! Tanrı aşkına işlediğin bütün o adi suçların benimle ne ilgisi var?"

"Bunu göreceğiz bakalım."

Kız uzandı ve adamın elini okşadı.

"Sevgili Bay Curtis Carlyle," dedi kız usulca, "bana âşık mısınız?"

"Bunun bir önemi var mı?"

"Evet, var çünkü ben size aşığım."

Adam kıza alay eder gibi baktı.

"Madem öyle," dedi adam "senden bunu ispatlamanı istiyorum, benimle Hindistan'a gelir misin?"

"Gelebilir miyim?"

Adam omuzlarını silkti.

"Callao'da evlenebiliriz."

"Bana nasıl bir hayat sunabilirsin ki? Bunu seni kırmak için söylemiyorum ama ciddiyim; yirmi bin dolarlık ödülün peşinde olanlar bir gün seni yakalarsa o zaman ne olacak bana?"

"Korkmadığını sanıyordum."

"Asla – ama bir adama korkmadığımı göstermek için hayatımı çarçur edemem."

"Yoksul biri olmanı dilerdim. Bir inek çiftliğinde düş kuran yoksul bir kız sadece."

"Hoş olurdu değil mi?"

"O zaman seni şaşırtmak – gözlerinin fal taşı gibi açıldığını görmek – hoşuma giderdi. Sadece bir şeyler isteyen biri olsaydın! Anlıyor musun?"

"Biliyorum – mücevher dükkânlarının pencerelerinden içeri bakan kızlar gibi."

"Evet, hani şu kenarlarında elmaslar olan, büyük, dikdörtgen biçimli, platin saatten isteyen kızlar gibi. Onun pahalı olduğunu düşünüp, yüz dolarlık beyaz altın olanı seçerdin. O zaman ben de 'Pahalı mı? Bunu söyleyemeyeceğim!' derdim. Dükkâna girerdik, biraz sonra da platin olanı bileğinde parlardı."

"Kulağa çok hoş ve görgüsüzce ve de eğlenceli geliyor değil mi? diye mırıldandı Ardita.

"Değil mi? Dünyayı dolaşır, sağda solda para harcar, hizmetçilerden ve garsonlardan saygı görürdük, anlıyor musun? Kutsanmış olanlar sadece zenginlerdir, çünkü dünya onlara miras kalmıştır!"

"Doğrusu bu yolda olmamızı dilerim."

"Seni seviyorum Ardita," dedi adam usulca.

Kızın yüzü bir an için çocuksu görüntüsünü yitirdi ve tuhaf bir biçimde ciddileşti.

"Seninle olmayı seviyorum," dedi kız, "şimdiye kadar tanıdığım bütün adamlardan daha çok. Görünüşünden, o güzelim siyah saçlarından, kıyıya geldiğimizde küpeştenin kenarından etrafı kolaçan etmenden hoşlanıyorum. Aslına bakarsan Curtis Carlyle tam bir doğallık içinde yaptığın her şeyden hoşlanıyorum. Cesarete sahip olduğunu düşünüyorum ve bu konuda neler hissettiğimi biliyorsun. Bazen sen etrafta dolaşırken birdenbire seni öpmek, kafası bir sürü sınıf saçmalıkları ile dolu idealist bir delikanlı olduğunu söylemek için deliriyorum. Biraz daha yaşlı ve bunalmış biri olsaydım belki seninle gelirdim. Ama bu durumda, geri dönüp o adamla evlensem iyi olur."

Gümüşi gölü geçerlerken, zencilerin siluetleri ay ışığında kıvrılıp bükülüyordu, adeta uzun süre hareketsiz kaldıktan sonra numaralarını saf ve yoğun bir gayretle yapan akrobatlar gibi. Zikzaklar çizerek, tek sıra halinde ilerlediler, panın[1] flütünü çalarken yaptığı gibi başlarını önce geriye atıp sonra da çalgılarının üzerine doğru eğiyorlardı. Trombon ve saksafondan karışık bir ezgi dökülüyordu, zaman zaman gürültülü ve neşeli, zaman zaman da Kongo'nun

1 Kır ve orman tanrısı. (Ç.N.)

kalbinden çıkmış bir ölüm dansı kadar huzursuz ve dokunaklı bir melodiydi bu.

"Haydi, dans edelim!" diye bağırdı Ardita. "Bu güzel müzik varken öylece oturamam."

Adam kızın elini tuttu, ay ışığıyla yıkanan sert kumlu toprağın enginliğinde eşlik etti ona. Yoğun, bulanık ışık altında sürüklenen pervaneler gibi yüzdüler; nefis müzik bir sızlanıp bir coşuyor, bir duraklayıp bir kederleniyordu, bu sırada Ardita'nın gerçekliğe dair son sezgisi de tükenmek üzereydi; hayal gücünü, tropik çiçeklerden yayılan güzel yaz kokularına ve yukarıdaki, yıldızlarla dolu sonsuz uzaya bıraktı; gözlerini açarsa, kendini hayalinde yarattığı bir yerde, bir hayaletle dans ederken bulacakmış gibi hissediyordu.

"Bunun çok özel bir dans olduğunu söylemeliyim," diye fısıldadı adam.

"Çılgın gibi hissediyorum, ama keyfi yerinde bir çılgın gibi!"

"Kendimizden geçtik. Yamyamların kim bilir kaçıncı kuşaktan hayaletleri kayalığın kenarından bizi izliyor."

"Bahse girerim yamyam kadınlar çok samimi dans ettiğimizi ve burun halkam olmadan gelmemin kabalık olduğunu söylüyorlar."

İkisi de usulca güldü; derken durdular, gölün üzerinden geçerlerken trombonun müziğin ortasında durduğunu, saksafonun ise ürkek bir ses çıkardıktan sonra sustuğunu duydular.

"Sorun ne?" diye seslendi Carlyle.

Bir sessizlik anından sonra karanlık bir gölgenin gölün etrafını koşarak dolandığını fark ettiler. Biraz yaklaşınca gelenin Babe olduğunu gördüler, tuhaf bir telaş içindeydi. Önlerinde durdu ve olanları anlattı, soluk soluğa kalmıştı.

"Kıyıdan yarım mil açıkta bir tekne duruyor efendim. Mose gözetlemede, demirlemiş gibi göründüğünü söylüyor."

"Demek bir tekne, ne tür bir tekne?" diye sordu Carlyle endişeyle.

Adamın sesinde korku vardı ve yüzü de asılınca Ardita'nın yüreği burkuldu.

"Bilmediğini söylüyor efendim."

"Sandal indiriyorlar mı?"

"Hayır efendim."

"Çıkalım," dedi Carlyle.

Sessizce tepeye tırmandılar. Ardita'nın eli dansı bitirdiklerinden beri Carlyle'ın avucundaydı. Kız ara sıra elinin daha sıkı tutulduğunu hissediyordu, adam bu temasın farkında değilmiş gibiydi, Ardita acı duysa da elini çekmeye yeltenmedi. Zirveye varmaları bir saat sürdü, dikkatlice sürünerek gölgeli düzlüğü geçtiler ve kayalığın kenarına geldiler. Kısa bir gözetlemenin ardından, Carlyle istemeden küçük bir çığlık attı. Bu silahlı bir tekneydi, baş ve kıç tarafına çapı on beş santim olan toplar yerleştirilmişti.

"Biliyorlar!" dedi nefes nefese kalmış bir halde. "Biliyorlar! Bir yerde izimizi bulmuşlar."

"Kanalı bildiklerine emin misin? Sabahleyin adaya bir göz atacaklardır belki, bunun için duruyor olabilirler. Bulundukları yerden kayalığın girişini görmüş olamazlar."

"Arazi dürbünleri vardır," dedi umutsuzca. Kol saatine baktı. "Saat ikiye geliyor. Şafağa kadar bir şey yapamazlar, bu kesin. Tabii kendilerine katılacak başka bir tekneyi ya da bir kömür gemisini bekliyor olabilirler, zayıf da olsa böyle bir olasılık var."

"Galiba burada kalsak iyi olur."

Saatler geçti, sessizce yan yana yerleştiler, tıpkı hayal kuran çocuklar gibi çenelerini ellerine yasla-

mışlardı. Zenciler onların arkasına çömelmişlerdi, durumu kabullenmiş, sabırlı bir halleri vardı, arada bir gürültülü horultularıyla, uykuya duydukları zapt olunamaz Afrikalı iştahlarını tehlikenin varlığının bile bastıramayacağını bildiriyorlardı.

Saat henüz beş olmamıştı, Babe Carlyle'a yaklaştı. Narcissus'ta yarım düzine tüfek olduğunu söyledi. Yoksa direnmeme kararı mı alınmıştı? Biraz plan yaparlarsa mücadeleden galip çıkabileceklerini düşünüyordu.

Carlyle güldü, başını salladı.

"Oradaki bir Spic[1] ordusu değil, Babe. Silahlı bir tekne. Makineli tüfeklere yay ve ok ile karşı koymaya çalışmak gibi bir şey olur bu. O çantaları bir yere gömüp sonra da yeniden bulmak gibi bir tehlikeye atılmak istiyorsan durma, yap. Ama yürümez – adayı bir uçtan bir uca kazacaklardır. Bu her bakımdan kaybedilmiş bir savaş, Babe."

Babe sessizce başını eğdi, başka tarafa çevirdi, Carlyle Ardita'ya döndü, kısık sesle konuşuyordu.

"Sahip olduğum en iyi arkadaş. Bıraksam benim için ölür, bundan da onur duyar."

"Teslim mi oluyorsun?"

"Başka seçeneğim yok. Elbette her zaman bir çıkış yolu vardır – güvenilir bir yol – ama bekleyebilir. Hiçbir şey için davamdan vazgeçmem; kötü şöhret konusunda ilginç bir deneyim olacak. 'Bayan Farnam korsanın kendisine daima bir beyefendi gibi davrandığına tanıklık eder.' "

"Yapma!" dedi kız. "Çok üzgünüm."

Gökyüzünün donuk mavi rengi kasvetli griye dönüşürken geminin güvertesinde bir koşuşturma

1 *Student pilot in command*: Kumandada olan öğrenci pilot. (Ç.N.)

görüldü, beyaz ördek[1] giysileri içindeki bir grup subay küpeştenin yanında toplanıyordu. Ellerinde arazi dürbünleri vardı, dikkatle adayı inceliyorlardı.

"Mahvolduk," dedi Carlyle ümitsizce.

"Kahretsin!" diye fısıldadı Ardita. Gözlerinde yaşların biriktiğini hissetmişti.

"Tekneye geri dönelim," dedi adam. "bunu, burada sıçan gibi yakalanmaya tercih ederim."

Düzlükten ayrılıp, tepeden aşağıya indiler, göle varmışlardı, suskun zencilerin çektiği küreklerle tekneye geldiler. Yorgundular, kanepeye gömülüp beklemeye koyuldular.

Yarım saat sonra soluk gri ışıkta, silahlı teknenin pruvası kanalın içinde belirdi ve durdu, belli ki koyun sığ olabileceğinden korkuyorlardı. Tekneden iki sandal indirildi, birinde bir subay ile altı gemici er, diğerinde ise dört kürekçi ile kır saçlı iki adam vardı, adamlar kıç taraftaydı, üstlerinde teknede giyilen türden fanilalar vardı. Gelenler, teknedeki huzur dolu görüntü karşısında, herhangi bir direnmeyle karşılaşmayacaklarını düşündüler, çünkü adam ve kız kanepedeydi, zenciler ise küpeşteye karşı oturmuşlardı. Ardita ile Carlyle ayağa kalktı, birbirlerine doğru yanaştılar. Adam durdu ve elini cebine attı, yuvarlak, parıltılı bir şey çıkarıp kıza uzattı.

"Nedir o?" diye sordu kız merakla.

"Emin değilim ama içindeki Rusça yazılara bakılırsa sana vaat edilen bilezik olduğunu düşünüyorum."

"Nereden... Tanrı aşkına nereden..."

"O çantalardan birinden çıktı. Anlıyorsun işte, Curtis Carlyle ve Altı Siyah Ahbabı Palm Beach'teki

1 Özellikle suçluları yakalamak için görevlendirilen donanma mensuplarının giydiği kıyafetlere verilen ad. (Ç.N.)

otelin çay salonundaki gösterilerinin ortasında müzik aletlerini otomatik silahlarla değiştirip kalabalığa doğrulttular. Bu bileziği de rujlu, kızıl saçlı, hoş bir kadından aldım."

Ardita kaşların çattı, sonra da gülümsedi.

"Bunu yaptın ha! Gerçekten de cesaretin varmış!"

Adam eğildi.

"İyi bilinen bir burjuva özelliği," dedi.

Şafak hareketlenerek eğildi güverteye, gölgelerini silkeleyip gri köşelere bıraktı. Çiy yükseldi, altın rengi bir sise dönüştü, bir düş kadar inceydi, gecenin karanlığında örümcek ağı gibi sarmaladı hepsini, şeffaftı ve yavaş yavaş gözden kaybolmaktaydı. Deniz ve gök soluksuz kaldı bir anlığına, şafak hayatın körpe ağzını pembe bir elle kapamıştı, derken bir sandalın hoşnutsuz sesi ile küreklerin hışırtısı duyuldu gölde.

Doğuda henüz yükselmeye başlayan güneşe karşı, birbirlerine sarıldılar, adam kızı muzip körpe ağzından öpmekteydi.

"Bu bir zafer," diye mırıldandı adam bir saniye sonra.

Kız ona gülümsedi.

"Mutlu musun?"

Kızın iç çekişi bir kutsamaydı; gençliğinden güzelliğinden iyice emin olmuş, kendinden geçmişti. Bir anlığına daha, hayat göz alıcıydı, zaman bir hayaldi, dirençleri ise sonsuzdu; sonra bir çarpma, gıcırdama sesi duyuldu, sandal bordaya sürtünüyordu.

Kır saçlı iki adam, subay ve ellerinde tabanca bulunan iki denizci merdivene tırmandı. Bay Farnam kollarını kavuşturup yeğenine bakarak durdu.

"Pekâlâ," dedi adam başını yavaşça sallayarak.

Kız iç geçirerek, kollarını Carlyle'ın boynundan

çözdü, bakışları değişmiş uzaklaşmıştı, gelenlere baktı. Amcası, kızın üst dudağının yavaş yavaş, küstahça büküldüğünü gördü, bu halini iyi biliyordu.

"Pekâlâ," diye tekrarladı zalimce. "Bu senin aşk maceran ha. Bir açık deniz korsanıyla gizli bir ilişki yaşıyorsun demek."

Ardita adama kayıtsızca baktı.

"Yaşlı bir aptalsın sen!" dedi kız sakince.

"Kendin için söyleyebileceğin en iyi şey bu mu?"

"Hayır," dedi kız düşünüyormuş gibi yaparak. "Hayır, başka bir şey daha var. Hani şu bilindik cümle, son birkaç yıldır konuşmalarımızın çoğunu onunla bitiririm ya işte o: 'Kapa çeneni!'"

Kız bunları söyledikten sonra dönüp, adamlara, subaya ve denizcilere sert sert baktı ve kamara iskelesine doğru gururla yürüdü.

Ama biraz daha beklemiş olsaydı amcasından konuşmalarının çoğunda karşılaşmadığı, bir hayli alışılmadık bir ses duyacaktı. Adam içten, neşeli bir kıkırdama salıvermişti, diğer yaşlı adam da ona katılmıştı.

Diğer adam, olaya gizemli bir eğlenceymiş gibi bakan Carlyle'a döndü çabucak.

"Pekâlâ, Toby," dedi neşeyle, "seni gidi iflah olmaz, aptal, romantik hayalperest, aradığın kız o muymuş?"

Carlyle kendinden emin bir şekilde güldü.

"Şüphesiz," dedi. "Onun fırtınalı geçmişi hakkında anlatılanları duyduğum ilk andan beri buna eminim. Dün gece Babe ile o oyunu da bu yüzden oynadık."

"İyi yaptın," dedi Albay Moreland ciddiyetle. "O altı tuhaf zenciyle sorun yaşarsınız diye size yakın seyrediyorduk. İkinizi uzlaşmış görmeyi umut ettik," diye iç geçirdi. "Ne demişler, dinsizin hakkından imansız gelir!"

"Baban ve ben bütün gece uyumadık, her şeyin iyi gitmesini umduk – kötü gitme olasılığı da vardı. Tanrı biliyor ki o senindir, evlat. Zaten beni çıldırtıyor. Dedektifimin Mimi denen kadından aldığı o Rus bileziğini verdin mi ona?"

Carlyle başını salladı.

"Hişşşt!" dedi. "Güverteye geliyor."

Ardita kamara iskelesinin başında belirdi, istemeden Carlyle'ın bileklerine baktı. Yüzünden şaşkın bir ifade geçti. Zenciler teknenin arkasında şarkı söylemeye başlamışlardı ve sesleri şafakla birlikte canlanan serin gölde huzurla yankılanıyordu.

"Ardita," dedi Carlyle kararsızca.

Kız ona doğru bir adım yaklaştı.

"Ardita" dedi soluk soluğa. "Sana gerçeği söylemek zorundayım. Hepsi bir oyundu, Ardita. Adım Carlyle değil. Moreland, Toby Moreland. Bu düzmece bir hikâye Ardita."

Kız adama baktı, şaşkındı, inanamıyordu, yüzünde öfke dalgaları dolaşıyordu. Adamların üçü de soluğunu tutmuştu. Kıdemli asker Moreland, kıza doğru bir adım attı; Bay Farnam, ağzı açık, kalakalmıştı, korku içinde kıyametin kopmasını bekliyordu.

Ama olmadı. Ardita'nın yüzü parladı, gülerek genç Moreland'in yanına gitti, kurşuni gözlerinde öfkeden eser yoktu, adama baktı.

"Yemin eder misin," dedi kız sakince, "bunun baştan sona kendi beyninin ürünü olduğuna?"

"Ederim," dedi genç Moreland hevesle.

Kız adamın başını kendine doğru çekti ve onu nazikçe öptü.

"Ne hayal gücü!" dedi kız imrenerek. "Hayatımın geri kalanında bana tatlı tatlı yalan söylemeni istiyorum, nasıl yapacağını zaten biliyorsun."

Zencilerin sesleri ağır ağır süzülüp birbirine karıştı; kız onları daha önce de bu şekilde şarkı söylerken duymuştu.

Bir hırsızdır zaman;
Neşe ve hüzün
Tutunur yaprağa
Sararmaktayken yaprak...

"Çantalarda ne vardı?" diye sordu kız nazikçe.

"Florida çamuru," diye yanıtladı adam. "Bu, sana söylediğim iki doğru şeyden biriydi."

"Belki diğerini tahmin edebilirim,"dedi kız; parmak uçlarında yükselip, nazikçe öptü onu.

Amerikan edebiyatının unutulmaz yazarı F. Scott Fitzgerald, öyküleriyle yaşadığı dönemin gençliği üzerinde çok büyük bir etki yaratmıştı. Bu sıradışı, uyumsuz yazar hem gelişmekte olan kapitalizmin çıkmazlarını görmüş hem de bunun birey üzerinde yaratacağı olumsuz etkiye, umutsuzluğa dikkat çekmişti. Fitzgerald'ın en bilinen öykülerinden biri de Kıyıdan Uzakta. Bu öykünün kahramanı olan genç kız, Ardita, "romantik" bir korsan tarafından kaçırılır. Öykü hayal kırıklığıyla bitse de Ardita kendisini az da olsa anlayabilen bu "korsan"ı kucaklar. Kıyıdan Uzakta'nın tüm okurlarımızın içindeki yaşam sevincini uyandıracağına inanıyoruz.

F. Scott
Fitzgerald

ISBN 978-60
9 786055
KDV İÇİND
6.